

HÖGRE REVISORSEXAMEN

Del I

Maj 2007

© Revisorsnämnden 2007

HÖGRE REVISORSEXAMEN

Allmänt

Datum:	29-30 maj 2007
Skrivtid:	2 x 4,5 timmar, varav 4,5 timmar för del I
Hjälpmedel:	Alla hjälpmedel är tillåtna förutom kontakt med andra personer (t.ex. via mobiltelefon eller dator)
Krav för godkänt resultat:	75 poäng av 100 utan några särskilda krav på fördelningen av poäng på olika uppgifter

Rekommenderat arbetssätt

Förutsättningarna för godkänt resultat förbättras av ett strukturerat tillvägagångssätt vid genomförandet av provet. Det är av särskild vikt att:

- använda tillräckligt med tid för inläsning av praktikfallen
- fördela tiden utifrån varje uppgifts svårighetsgrad och poängantal
- beakta att frågeställningen kan inrymma många aspekter och ämnesområden

Utformning av svar

Du lämnar alltid dina svar i egenskap av auktoriserad revisor. Vid avgivande av svar bör du:

- svara på ett strukturerat sätt med tydligt och korrekt språk
- ange motiveringar och hänvisningar samt visa uträkningar
- markera eventuella citat med kursiv stil och ange källa

För det fall någon uppgift är oklar finns möjlighet för provvakten att kontakta provkonstruktören för eventuellt förtydligande.

Bedömning

Bedömningen av svar, som ska lämnas på bifogade svarsblanketter eller utskrifter från PC, sker utifrån en svarsmall. Alternativa svar kan - beroende på motiveringar - också beaktas vid bedömningen.

Svar på varje uppgift - eller deluppgift - bedöms enligt följande princip i exempelvis en fråga omfattande fyra poäng:

Poängsättningen innebär följande:

- 4 p - Bra svar
- 3 p - Tillfredsställande svar
- 2 p - Vissa brister
- 1 p - Stora brister
- 0 p - Uteblivet eller felaktigt svar

Uppgift

Poäng

1. Teknikbolaget AB	28
2. Golden Gate AB	22

Lycka till!

1. Teknikbolaget AB (28 poäng)

Bakgrund

Du är revisor i Teknikbolaget AB (Teknikbolaget). Teknikbolaget är verksamt i konsultbranschen som tekniska konsulter. Dess främsta produkt är logistiska lösningar som optimerar produktionsflödet. Utöver moderföretaget ingår i koncernen fyra rörelsedrivande företag, samtliga belägna i Sverige. Du är revisor även i dotterföretagen. Verksamheten är organiserad i tre grenar; fordon, verkstad och läkemedel. Verksamheten innefattar en betydande risk då Teknikbolaget ofta tar uppdrag till fast pris för tekniskt komplicerade frågeställningar. Ledningen är i högsta grad medveten om detta men menar att koncernen har en väl utvecklad metod för att göra tillförlitliga kalkyler, vilket tillsammans med en mycket noggrann uppföljning reducerar risken i fastprisuppdragen till en acceptabel nivå.

Under 2005 uppgick koncernens omsättning till 350 mnkr och resultatet efter finansnetto till 28 mnkr. Koncernen har en soliditet uppgående till 48 %. Ägare är 22 konsulter samtliga verksamma i företaget. I styrelsen ingår tre av delägarna och två oberoende ledamöter.

Teknikbolaget tillämpar BFN:s allmänna råd. Räkenskapsår är kalenderår.

Deluppgift 1.1

Resultatutvecklingen inom en av koncernens verksamhetsgrenar, Fordon, har en längre tid varit vikande. I oktober 2006 meddelar dessutom den största kunden att produktionen kommer att läggas ner i Sverige. Kunden kommer inte att teckna nytt avtal med Teknikbolaget. Styrelsen i Teknikbolaget har därför i december 2006 beslutat om nedläggning av verksamhetsgrenen Fordon. Beslutet har inte kommunicerats till de anställda eller gjorts offentligt på annat sätt. Ekonomichefen kontakter dig och informerar om att företaget avser att reservera för omstruktureringskostnader avseende uppsägning av personal samt göra nedskrivning av maskiner och inventarier för mätinstrument som ej bedöms kunna utnyttjas i annan verksamhet. Nedskrivningen är baserad på en nedskrivningsprövning som gjorts efter beslutet om nedläggning.

Uppgift (6p)

Är economichefens förslag om reservering och nedskrivning förenliga med god redovisningssed?

Deluppgift 1.2

Under inledningen av 2006 har Teknikbolaget träffat avtal om att förvärva Norden Logistics AB. Norden Logistics AB har sitt huvudkontor i Luleå och är verksamt inom samma bransch som Teknikbolaget med särskild inriktning mot verkstadsindustrin. Norden Logistics AB omsätter på årsbasis ca 150 mnkr och hade ett resultat efter finansnetto 2005 på 12 mnkr. Av köpeavtalet framgår att Teknikbolaget vid tillträdet ska betala 48 mnkr kontant. Härutöver ska enligt avtalet utgå en tilläggsköpeskilling i form av aktier i Teknikbolaget baserad på resultatutveckling i Norden Logistics AB 2006 och 2007. Tilläggsköpeskilling ska utgå om resultaten sammantagna för 2006 och 2007 överstiger budgeterade resultat. Betalning ska ske

i form av aktier i Teknikbolaget och erläggas efter att årsredovisningen 2007 för Norden Logistics fastställts. Baserat på en värdering av Teknikbolaget vid tiden för avtalets tecknande motsvarar värdet av det antal aktier som ska utges 12 mnkr.

Då styrelsen i Teknikbolaget inser att den vid avtalets tecknande inte kan utlova att tilläggsköpeskillning kan betalas i form av aktier utan bolagsstämmans godkännande finns ett alternativ där tilläggsköpeskillningen ska utgå i form av kontanter. Om inte stämman godkänner att emittera aktier kommer istället tilläggsköpeskillningen att betalas kontant med 15 mnkr. Beloppet har fastställts efter en hård förhandling parterna emellan.

En av styrelseledamöterna i Teknikbolaget har reserverat sig mot beslutet. Skälet till detta är att han tycker att alternativet med kontant betalning av tilläggsköpeskillningen är oskäligt vilket gör att stämman mer eller mindre är tvungen att besluta om att göra en riktad nyemission till säljarna för det fall budgeten överträffats.

Uppgift (6p)

Kommer du att tillstyrka ansvarsfrihet för de styrelseledamöter som godkänt avtalet?

Deluppgift 1.3

I samband med ett revisionsbesök i december 2006 konstaterar revisionsteamet att delårsrapporten för januari – augusti 2006 upprättats och godkänts av styrelsen i oktober 2006. I samband härmed gjordes också delårsrapporten tillgänglig på företagets hemsida. Emellertid skickades delårsrapporten till Bolagsverket först i början av december 2006.

Du blir nu kontaktad av granskningsledaren på uppdraget då han är osäker på om det inträffade får några konsekvenser på utformningen av revisionsberättelsen för 2006.

Uppgift (4p)

Kommer det faktum att delårsrapporten inskickats för sent till Bolagsverket att leda till att du anmärker i revisionsberättelsen för 2006?

Deluppgift 1.4

Ni har nu genomfört revisionen av 2006 års räkenskaper. Koncernens omsättning för 2006 har uppgått till 375 mnkr. Resultatet efter finansnetto har sjunkit till 15 mnkr. Eget kapital i koncernen uppgår till 86 mnkr motsvarande en soliditet på 44 %. Kassaflödet från den löpande verksamheten uppgick till 32 mnkr, medan kassaflödet från investeringsverksamheten uppgick till -12 mnkr. Efter avslutad revision i maj 2007 kvarstår ett antal frågeställningar:

- I februari 2007 fick du information om att moderföretaget i januari 2007 förvärvat verkställande direktörens bostadsfastighet. Beslutet om förvärvet har ensamt fattats av verkställande direktören, utan styrelsens hörande. Köpeskillningen uppgick till 6 mnkr. Bedömt marknadsvärde på fastigheten uppgick till 4 mnkr. När styrelsen fick vetskap om transaktionen har verkställande direktören entledigats från sin position. I samband härmed gjordes en uppgörelse med verkställande direktören innebärande att styrelsen

godkände avtalet om förvärvet av bostadsfastigheter mot att verkställande direktören avsåg sig rätten till avgångsvederlag. Kostnaden för ett avgångsvederlag skulle ha uppgått till 2 mnkr.

Nedskrivning har gjorts av fastigheten med 2 mnkr under första kvartalet 2007. I årsredovisningen har ingen information lämnats om verkställande direktörens avsked eller de kostnader som åsamkats företaget på grund av den genomförda transaktionen.

- Vid granskningen av koncernens kassaflödesanalys har konstaterats att en stor realisationsvinst hänförlig till avyttring av en fastighet i ett av de helägda dotterföretagen behandlats felaktigt i kassaflödesanalysen. Realisationsvinsten har inte återlagts under löpande verksamheten. Hela försäljningslikviden ingår därför inte i investeringsverksamheten. Sammantaget innebär det att kassaflödet från löpande verksamheten överskattas med 6 mkr medan kassaflödet från investeringsverksamheten underskattats med motsvarande belopp.
- I samband med revisionen av pågående projekt i moderföretaget har revisionsteamet konstaterat att för ett av uppdragen har en revidering gjorts av ursprunglig kalkyl innebärande att den slutliga vinsten för uppdraget halverats jämfört med ursprunglig kalkyl. Teknikbolaget tillämpar successiv vinstavräkning i koncernredovisningen. Vid vinstavräkningsberäkningen för detta uppdrag har den ursprungliga kalkylen använts som bas varför vinstavräkning skett med 3,5 mnkr för mycket. Skälet till att den ursprungliga kalkylen har använts är att företaget hyser goda förhoppningar att få tilläggskontrakt med samma kund vilket sammantaget innebär att upparbetad vinst är rimlig. I moderföretaget sker vinstavräkning av pågående projekt i samband med färdigställande av uppdraget varför endast upparbetade kostnader den 31 december 2006 för projektet har redovisats som tillgång. All fakturering har skuldförts.

Uppgift (12p)

Redogör för och motivera dina ställningstaganden till ovanstående frågeställningar. Upprätta förslag till revisionsberättelse med hjälp av bifogad mall. Bortse från skattekonsekvenser.

2. Golden Gate AB (publ) (22 poäng)

Bakgrund

Du är sedan fem år revisor i Golden Gate AB (publ) (Golden Gate) som handlas på First North listan vid Stockholms fondbörs. Golden Gate har de senaste åren genomfört flera förvärv vilket resulterat i en stark tillväxt. Golden Gate är fortfarande ett litet företag med en omsättning om 200 mnkr. Koncernen säljer egenutvecklad dataprogramvara med de större bankerna och finanssektorn som främsta kundgrupper.

Golden Gate-koncernen tillämpar IFRS, medan moderföretaget tillämpar RR 32:05 Redovisning för juridisk person. Räkenskapsår är kalenderår.

Deluppgift 2.1

Du blir strax före midsommar 2006 uppringd av styrelsens ordförande som informerar dig om att Golden Gate sitter i förhandlingar om ett förvärv av en av de största konkurrenterna Silver Information AB. Silver Information är dotterbolag inom en större svensk koncern. Revisorer i Silver Information AB är en annan byrå än den du är verksam i.

Han vänder sig till dig med följande frågor. Kan du eller din byrå:

- a. Utföra en begränsad finansiell ”due diligence” av Silver Information AB omfattande analys av koncernens balans- och resultaträkningar för år 2004 och 2005?
- b. Utföra en värdering av Silver Information AB som styrelsen kan ha som underlag för ett eventuellt investeringsbeslut?
- c. Bistå vid slutförhandlingarna som redovisningsexpert då Golden Gate finner det angeläget att ha tillgång till din kompetens i redovisningsfrågor?

Uppgift (8p)

Kan du eller din byrå åta er uppdragen enligt styrelsens ordförandes förfrågningar?

Deluppgift 2.2

Förhandlingarna har nu avslutats och ett avtal har undertecknats i september 2006. Förvärvet ska genomföras dels genom en riktad apportemission av aktier i Golden Gate AB till Silver Information ABs moderbolag, och dels betalas kontant. Förvärvet förutsätter godkännande vid en extra bolagsstämma. Det antal aktier som föreslås emitteras ligger inom bolagsordningens gräns för maximala antalet aktier.

Uppgift (6p)

Företagets VD kontaktar dig med två frågeställningar:

- a. Vilka underlag/redogörelser måste styrelsen ta fram till bolagsstämman?
- b. Vilka underlag/redogörelser behövs från revisorerna?

Deluppgift 2.3

Styrelsens förslag till förvärvet av Silver Information AB bifölls av aktieägarna vid en extra bolagsstämma i november 2006. Vid ett möte med ekonomichefen vill han diskutera redovisningsfrågor i samband med förvärvet och tar upp följande frågor:

- a. Till vilket värde ska de nyemitterade aktierna redovisas?
- b. Hur ska de nyemitterade aktierna redovisas i moderföretagets respektive koncernredovisningens egna kapital?
- c. Det förvärvade företaget har egenutvecklade program som inte är bokförda i balansräkningen utan kostnadsförda. Ska dessa redovisas som en tillgång i förvärvsbalansräkningen?
- d. Hur ska den avgift som betalats till banken för upptagande av lån i samband med förvärvet redovisas?

Uppgift (8p)

Redogör för dina ställningstaganden till ekonomichefens frågor.